

Κυρίες και Κύριοι,

Χθες ήταν μία σημαντική ημέρα για την ελληνική αγορά ηλεκτρισμού. Για πρώτη φορά οι συμμετέχοντες στην αγορά απέκτησαν πρόσβαση σε λιγνιτική και υδροηλεκτρική παραγωγή, κάτι που για δεκαετίες διατηρούσε ως αποκλειστικό προνόμιο η ΔΕΗ.

Είναι σημαντικό να καταλάβουμε τι πραγματικά σημαίνει αυτό, γιατί στο πλαίσιο της ρητορικής που ο καθένας αναπτύσσει στην ενεργειακή αγορά, τείνουμε συχνά να εστιάζουμε στην πολιτική, στις εταιρικές στρατηγικές, στα ίδια συμφέροντα. Οι δημοπρασίες ΝΟΜΕ όμως αφορούν πρωτίστως τους καταναλωτές στην Ελλάδα.

Με την πραγματοποίηση της πρώτης δημοπρασίας έγινε το πρώτο βήμα για το μακροπρόθεσμο άνοιγμα στον ανταγωνισμό της λιανικής αγοράς ηλεκτρισμού στην Ελλάδα. Από εδώ και πέρα οι καταναλωτές πρέπει να περιμένουν ότι ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός θα οδηγήσει σε ακόμη χαμηλότερο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, καλύτερες υπηρεσίες, και ευρύτερη γκάμα επιλογών.

Ήδη είδαμε το μερίδιο αγοράς της ΔΕΗ από το 94% να προσγειώνεται στο 88%, κι αυτό να συμβαίνει πριν καν ακόμα τεθούν σε ισχύ οι δημοπρασίες ΝΟΜΕ. Είδαμε τη ΔΕΗ πιεζόμενη υπό το βάρος του ανταγωνισμού να κάνει για πρώτη φορά έκπτωση 15% στους συνεπείς πελάτες της. Είδαμε όμως και τους καταναλωτές να μην αρκούνται σε αυτό. Να αναζητούν από τους μεγάλους ιδιώτες προμηθευτές ακόμα καλύτερα τιμολόγια, στρεφόμενοι προς αυτούς ακόμα και μετά τις εκπτώσεις της ΔΕΗ.

Αυτή η απαίτηση των καταναλωτών για ανταγωνισμό και περισσότερες επιλογές, όπως ήδη απολαμβάνουν εδώ και χρόνια σε άλλες αγορές, έγινε ακόμα πιο αισθητή με την απελευθέρωση της αγοράς στην Κρήτη. Καταναλωτές για δεκαετίες εγκλωβισμένοι στο μονοπώλιο, έσπευσαν να αλλάξουν προμηθευτή από τις πρώτες κιόλας ημέρες που τους δόθηκε η δυνατότητα.

Άσχετα λοιπόν από το τι πιστεύουμε εμείς οι ανεξάρτητοι παραγωγοί και προμηθευτές, από το τι πιστεύει η ΔΕΗ, κι από τι πιστεύουν οι πολιτικοί και οι ρυθμιστές και διαχειριστές της αγοράς, πρέπει να ανταποκριθούμε στο αίτημα των καταναλωτών για περισσότερο ανταγωνισμό και χαμηλότερες τιμές.

Άρα: Ανταγωνισμός τώρα, Ανταγωνισμός διαρκής, Ανταγωνισμός πραγματικός.

Δεν θα πρέπει όμως σε καμία στιγμή να λησμονείται ότι οι δημοπρασίες ΝΟΜΕ είναι ένα μεταβατικό μέτρο το οποίο κι έχει καθορισμένη ημερομηνία λήξης, δηλαδή το 2019. Άρα για να είναι ο ανταγωνισμός διαρκής πρέπει να σχεδιαστεί από σήμερα το τι θα συμβεί μετά το 2019. Γιατί όποιος προμηθευτής δραστηριοποιείται σοβαρά και υπεύθυνα σε αυτή την αγορά, όπως κάνουν οι εταιρείες-μέλη του ΕΣΑΗ, ξέρει ότι σχεδιάζει από σήμερα το 2019. Μόνο έτσι μπορείς να επενδύεις και να προσφέρεις τελικά στον καταναλωτή με συνέπεια κι όχι ευκαιριακά.

Ο ανταγωνισμός όμως για να είναι βιώσιμος πρέπει να επεκταθεί και σε όλη την παραγωγή. Φανταστείτε τι πραγματικά θα προσέφερε στους καταναλωτές η δυνατότητα επί ίσοις όροις ανταγωνισμού στην

παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Τι όφελος θα δουν οι καταναλωτές αν οι ανεξάρτητοι παραγωγοί και προμηθευτές, αποκτήσουν πρόσβαση όχι απλά στη λιγνιτική και υδροηλεκτρική παραγωγή, αλλά αν μπορούσαν να αποκτήσουν τον έλεγχο του κόστους αυτής της παραγωγής.

Είναι σημαντικό λοιπόν να θυμόμαστε ότι το τι συμβαίνει στην παραγωγή έχει άμεση σχέση με το τι βλέπουμε στην προμήθεια. Η εξασφάλιση χαμηλότερου κόστους ηλεκτρικής ενέργειας δεν είναι και δεν πρέπει να είναι μια αφηρημένη έννοια. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του στόχου της για τη δημιουργία της Ενεργειακής Ένωσης και την προσφορά φθηνότερης ενέργειας στους καταναλωτές, θέτει μεταξύ των 5 πυλώνων-προτεραιοτήτων της, δύο βασικές προϋποθέσεις: την τόνωση του ανταγωνισμού και την ασφάλεια εφοδιασμού. Προϋποθέσεις που αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοσυνδέονται.

Η ύπαρξη κατ' επέκταση ενός αξιόπιστου, περιβαλλοντικά βιώσιμου, οικονομικά ορθολογικού και ικανού να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις ελληνικού ηλεκτρικού συστήματος είναι καίριας σημασίας. Επιπλέον, ο σχεδιασμός σε μία αγορά όπως την ελληνική οφείλει να στοχεύει στην όσο το δυνατόν ταχύτερη κάλυψη της υστέρησης σε σχέση με το επίπεδο ανταγωνισμού στις ευρωπαϊκές αγορές, να λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες των εγχώριων ενεργειακών παραγωγικών μονάδων και του διασυνοριακού εμπορίου, τις προοπτικές που προσφέρει το πλούσιο δυναμικό ανανεώσιμης ενέργειας και βέβαια τις τάσεις που διαμορφώνονται στο διεθνές ενεργειακό περιβάλλον,

ιδιαίτερα δε με βάση τις ευρωπαϊκές πολιτικές για την ενέργεια και το περιβάλλον.

Με την αυξανόμενη διείσδυση των κυμαινόμενων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, την ενεργότερη συμμετοχή των καταναλωτών και την ανάπτυξη των αγορών και του ανταγωνισμού σε όλα τα χρονικά επίπεδα (intraday, balancing), γίνεται όλο και πιο φανερή η ανάγκη των ηλεκτρικών συστημάτων για ευελιξία. Δηλαδή χρειάζονται ευέλικτες μονάδες και ευέλικτοι καταναλωτές για να μπορούν να καλύψουν τις διακυμάνσεις στην παραγωγή των ΑΠΕ (λόγω συννεφιάς, άπνοιας κλπ) και να ανταποκριθούν στα σήματα της αγοράς.

Την ίδια στιγμή όμως που η διείσδυση των ΑΠΕ καθιστά την ύπαρξη ευέλικτων μονάδων απαραίτητη, είναι η ίδια η διείσδυση των ΑΠΕ που περιορίζει σημαντικά τη συμμετοχή συμβατικών μονάδων παραγωγής στο ενεργειακό μείγμα κι άρα κατ' επέκταση τις δυνατότητες οικονομικής επιβίωσης αυτών.

Συνεπώς προκύπτει η ανάγκη για δημιουργία των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν στις μονάδες αυτές να αποκτήσουν έσοδα, αμείβοντάς τες για τη διαθέσιμη ευέλικτη ισχύ που παρέχουν στο Σύστημα. Διαφορετικά, πιο αποδοτικοί παραγωγοί, αλλά με μικρότερη δύναμη αγοράς, θα βρεθούν εκτός αγοράς, γεγονός όμως που θα οδηγήσει σε αύξηση συνολικά του κόστους κάλυψης της ζήτησης, αφού στην αγορά θα απομείνουν λιγότερο αποδοτικές μονάδες.

Αν λοιπόν θέλουμε να προσφέρουμε χαμηλό κόστος ενέργειας στους καταναλωτές, είναι σημαντικό να διασφαλίζουμε ότι έχουμε κι ένα

ηλεκτρικό σύστημα που αφενός ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις κι αφετέρου διασφαλίζει ότι επιβιώνουν και λειτουργούν οι πιο σύγχρονες κι αποδοτικές παραγωγικές μονάδες, κι αυτές που ευνοούν την περαιτέρω διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Σας ευχαριστώ πολύ